

Nr 273

Av herr **Andersson** i Linköping och fröken **Bergegren**, *angående kostnaderna för bevarande av fast fornlämning.*

(Lika lydande med motion nr 227 i Första kammaren)

I Lag om fornminnen av den 12 juni 1943 stadgas i § 9: "Erfordras med anledning av allmänt eller större enskilt arbetsföretag som berör fast fornlämning, att särskild undersökning av fornlämningen företages eller särskild åtgärd vidtages för att bevara den, skall kostnaden därför åvila företaget, såvitt det icke på grund av särskilda förhållanden finnes obilligt."

Denna bestämmelse medför att då det vid grundgrävning blottas rester av äldre bebyggelse skall de undersökningar och utgrävningar som riksantikvarien finner vara av intresse som regel helt bekostas av byggherren. I sista hand blir det vederbörande hyresgäster som får betala dessa kostnader i form av högre hyror. Speciellt i samhällen där bebyggelse skett under många århundraden på samma område och där de s. k. kulturlagren ofta är flera meter djupa kan dessa arbeten medföra dryga extrakostnader vid byggnationen.

Lagparagrafen ger visserligen en viss möjlighet att få undersökningen bekostad av allmänna medel. Det kan dock starkt ifrågasättas om detta sker i den omfattning som kan anses motiverat. Att bevara kulturhistoriskt värdefulla fornminnen synes mera vara ett allmänt riksintresse än en uppgift för vissa grupper att betala i form av högre boendekostnader.

De påpekade förhållandena medför också ofta att byggnadsföretagen hyser betänkligheter att starta nybyggen inom sådana orter där risk föreligger att man skall påträffa fornminnen. Företagen vill inte riskera de extrakostnader och därmed högre hyressättning som kan bli följd. Därmed löper samhällskärnan risk att förslummas, och nybyggnationen förlägges helt till dessa samhällens ytterområden.

Att ernä en rimlig och rättvis avvägning mellan de motstridiga men också betydelsefulla intressen som här möts är uppenbarligen en komplicerad uppgift. Den torde först med säkerhet kunna ske sedan ett fylligt material insamlats och bearbetats.

Med ovanstående motivering hemställs,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning beträffande verkningarna hittills av åtgärder enligt

§ 9 i Lag om fornminnen och att Kungl. Maj:t måtte förelägga riksdagen de förslag till åtgärder som utredningen eventuellt kan föranleda.

Stockholm i januari 1964

Ingemar Andersson

Astrid Bergegren
